

Aleg. 61

Sprawozdanie

Komisji gospodarstwa krajowego o petycyi Komitetu Towarzystwa rolniczego Krakowskiego w przedmiocie ulg w podatku gruntowym z powodu klęsk zrzędzonych tegoroczną powodzią.

Wysoki Sejmie!

Komitet Towarzystwa rolniczego w Krakowie uprasza o wezwanie c. k. Rządu, ażeby „nie znosząc mocy Ustawy obowiązującej co do zupełnego opustu podatków z pojedynczych parcel klęskami elementarnymi dotkniętych — postanowić zechciał moratorium dla wszystkich większych i mniejszych właścicieli, których grunta w pewnej gminie administracyjnej, a nie katastralnej w jednej czwartej przestrzeni (nie wliczając lasów i wiklin) zalane były — i ażeby podatek gruntowy wraz z dodatkami, tak z owej jednej czwartej zniszczonych gruntów, jak i z trzech czwartych nie zalanych, nie był ściągany w roku 1884, lecz aby przez lat pięć następnych (bez procentu zwłoki) dopisywanym był w równych ratach do podatków gruntowych“.

Słusznie też podnosi Komitet w swem podaniu, że tegoroczna klęska powodziowa tem jest jeszcze groźniejszą, iż przysłała po tak niepomysłnych dla rolnictwa latach, jak 1882. i 1883, i słuszną jest obawa jego, że przymusowe ściąganie podatków w roku bieżącym, łatwo mogłoby odjąć dotkniętym przez powódź powiatom możność dźwignięcia się z upadku ekonomicznego. O ile wnioszek ten i obawa powyżej przytoczona na szczególne uwzględnienie zasługują, dowodzą przytoczone przez J. W. Pana Marszałka daty, przy tegorocznem zagajeniu odroczonej zeszłej jesieni sesyi sejmowej. Skonstatował On, że powódź zajęła 372.000 morgów najżyźniejszej uprawnej roli, że zabrała lub pokryła kamieniem i żwirem 11.600 morgów pierwszorzędnej gleby — że zabrała lub zniszczyła 3.459 budynków — dotknęła 94.900 gospodarstw i w ogólności wyrządziła szkodę na trzynaście i pół miliona złr. w. a.

Komisya gospodarstwa krajowego jest pewną, że Wysoki Sejm, biorąc w ogóle w opiekę nawiedzonych przez klęskę tak znaczną, mieszkańców kraju, uzna potrzebę uzyskania dla nich u Wysokiego Rządu, proponowanych ulg w podatkach i w sposobie ściągania tychże i to tem bardziej, że widzimy w przeszłości, iż podobne przez Wysoki Sejm do Wysokiego Rządu stawiane żądania, jeżeli nie zawsze w całości, to choć w części uwzględniane bywały.

I tak:

Wskutek uchwał Wysokiego Sejmu z d. 2. grudnia 1872. i z d. 1. października 1874. c. k. Ministerstwo Skarbu upoważniło Prezydium krajowej Dyrekcji Skarbu, aby „na prośby stron „interesowanych przedstawiało wnioski na przyznanie wyjątkowych i nadzwyczajnych ulżeń, bądź przez „zwolnienie od podatku — bądź przez przyzwolenie zwłoki w uiszczeniu tegoż“.

Uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 27. i 28. marca 1876. spowodowały c. k. Namiestnictwo do przedstawienia Ministerstwu żądanych i dalej nawet idących wniosków — a Ministerstwo Skarbu uwzględniając takowe, upoważniło było wtedy Dyrekcję Skarbu do uwzględniania podań nietylko od pojedynczych osób pochodzących, ale także i przez gminy wnoszonych — a wskutek uchwały Wysokiego Sejmu z d. 21. października 1882. krajowa Dyrekcja Skarbu w granicach własnego zakresu już zezwoliła była na ulgi w spłacaniu podatków. — Komisya gospodarstwa krajowego nie wątpi też, że Wysoki Sejm uwzględni petycję Komitetu Tow. rolniczego Krakowskiego i byle za zasadę przyjęto, że moratorium tylko na podania pojedynczych gmin czy osób udzielanem być ma, o co zawsze Wysoki Rząd przy tego rodzaju wypadkach szczególnie się dopominał, byle dalej przy udzielaniu moratoryów nie spuszczano z oka koniecznych interesów funduszu krajowego —

Wnosi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy następującą rezolucję:

Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby nie znosząc mocy Ustawy obowiązującej co do zupełnego opustu podatków z pojedynczych parcel, klęskami elementarnymi dotkniętych — postanowił zechciał moratorium dla wszystkich mniejszych i większych właścicieli, których grunta w pewnej gminie administracyjnej a nie katastralnej w jednej czwartej przestrzeni (nie wliczając lasów i wiklin) zalane były — i ażeby upoważnił c. k. krajową Władzę skarbową:

1. do uwzględniania prośb stron interesowanych w ten sposób: aby po zbadaniu i ocenieniu szkód i strat poniesionych, bez odnóśnienia się do c. k. Ministerstwa, przyzwałała na zwłokę w uiszczeniu podatku gruntowego za rok 1884. z całej przestrzeni gruntów do tych stron należących i należytość tę w równych ratach bez doliczania odsetków zwłoki na następujących lat 3 do 5 rozkładała, —

2. do uwzględniania w ten sam sposób prośb Zwierzchności i Reprezentacji gminnych, wnoszonych imieniem członków odnośnych gmin.

L. Wodzicki,
Przewodniczący.

A. Sapięha,
Sprawozdawca.